

דבר נשיא המכללה

אשמיג' הינרם השלום והזכרה,

בחרנו להקדיש את השנתון העשרים, המכובד, לזכרו של פרופ' דב לנדאו ז"ל.

פרופ' לנדאו ז"ל החל ללמד באוניברסיטת בר-אילן, בשנת 1966, עד יציאתו לגמלאות בשנת 1999. לאחר מכן היה מרצה אורח באוניברסיטת בן-גוריון (1973-1975), פרופסור אורח באוניברסיטת ליון בצרפת (1980) וכן הורה בסמינר לרבנים בבודפשט ובאוניברסיטת פייץ' בהונגריה.

בשנת 1980 הועלה לדרגת פרופסור חבר, ובשנת 1991

הועלה לדרגת פרופסור מן המניין. באותה שעה שימש גם כראש המחלקה לספרות משווה. בשנת 1971 קיבל את פרס נורדאו לספרות ובשנת 2006 נבחר כ"יקיר החינוך הדתי".

עד פטירתו שימש פרופ' לנדאו ז"ל כחבר בחבר הנאמנים, בוועדה האקדמית ובמערכת השנתון של מכללת שאנן.

יהי זכרו ברוך.

כמכשירי פרחי הוראה, אשר יתפסו בעתיד עמדות מפתח בחינוך הערכי בארץ, תפקידנו להנחיל לסטודנטים הצעירים עוגן זהות קיומי כמו גם עוגן יציב להשתלבות בעולם המעשה: "סולם מוצב ארצה, וראשו, מגיע השמימה" (בראשית כח 20). עוגן זה יאפשר לחיות טוב יותר בעולם משתנה, דווקא מתוך זהות יהודית יציבה. "חדלו עוד מלהיות עניים; שובו אל האוצרות שלכם והיו משתמשים באוצרות שלכם!" קורא הנשר בסיפורו של רבי נחמן מברסלב "מעשה בשבעה קבצנים".

על הדברים הללו עמדה ח"כ ציפי חוטובלי, והדגישה, כי אמנם ההווה משתנה והעתיד לוט בערפל, אך העבר המשותף של כולנו יכול להוות אוצר של יציבות והשראה. דווקא מי שידוע לבסס זהות יציבה על אוצרות העבר, יהיה מסוגל להיפתח לרעיונות חדשים. זהותם היהודית המחוזקת של הסטודנטים, כמו שאר התלמידים בארץ בכל שכבות הגיל, תשפיע על החלטותיהם האישיות בצמתים שונים בחייהם.

אך עם זאת, עלינו לזכור, כי זהות יהודית יציבה אינה סותרת ידע רחב ויכולת השתלבות בעולם. נהפוך הוא. הכרת ידע העולם, על כל מורכבותו, תורמת לביסוס זהות יהודית עמוקה ומשמעותית יותר. בשם הגאון ר' אליהו מוויילנא, מפורסם וידוע, שעודד את תלמידיו ללמוד את חכמות העולם, וציווה לתלמידו ר' ברוך משקלוב לתרגם את אויקלידס מיוונית לעברית, כדי שיוכלו התלמידים ללמוד גאומטריה. הגאון אף טען ש"כפי שיחסר לאדם ידיעות משארי חכמות, לעומת זה יחסר לו מאה ידות בחכמת התורה, כי התורה והחכמה נצמדים יחד" (הרב ישראל משקלוב, בהקדמה לספרו "פאת השולחן").

וגם זאת ידוע: אנשים בעלי ידע הנם אנשים בעלי עצמה. לכן עלינו להחדיר בסטודנטים שלנו את ההכרה שכל לימוד מעצים את האדם. לפיכך מחובתנו להוציא מהמכללה שלנו אנשים שיהיו מעורבים בחברה ובמדינה, שיועילו ויתרמו מעוצמתם בכל מקום שהם נמצאים בו. על עצמה פנימית זו של הידע נאמר: "הידע אינו רק מכשיר שניתן להשתמש בו. הידע והשכל הם חלק מההגדרה העצמית. מי שחושב על דברים נשגבים הוא בעצמו נשגב".

לעתים נדמה לנו, כי אין עתיד למאמצנו. קל מאוד להאשים את האינטרנט והסמרטפון, הגוזלים מהסטודנטים חשיבה יצירתית, המרחיקים אותם מעולם הספרים, אך בעניין זה אסור לנו להתייאש. אדרבה, עלינו להביט לעתיד בתקווה – כמסופר במסכת תענית, על אודות הזקן, שנטע עץ למרות שהיה ברור לו כי הוא עצמו לא יוכל ליהנות מפירותיו, אלא צאצאיו בלבד. אין אנו מסוגלים לדעת מתי יגיע המפנה המצופה: מתי יבחלו הצעירים של ימינו ברדוד ובשטחי,

וירצו להעמיק ולחקור וללמוד ולהעשיר את עצמם – לא כי צריך, ולא כי הם נבחנו על כך, אלא מתוך סקרנות שלהם עצמם, מתוך רצון להיות אנשים בעלי עצמה, שעולמם הפנימי עשיר. מכאן החובה המוטלת עלינו להמשיך ולהשקיע – כשאנו מנתבים אותם בדרך, שבה אנו חושבים כי היא תעצים את אישיותם באמת.

אלו והצ'יחו ויהי מקורכא זרוך

חזריא יקריא,

מקירכא ואוהכא

פרופי יחיאל פריש

נשיא המכללה